

Referat fra landsmøte 13. – 14. april 2023 på Scandic Hell, Stjørdal		
Til stede:	Se vedlagt deltakerliste	
		Ref.: 118562-57
Sak	Tema	Ansvar
1/2022	<p>Åpning ved leder i USS Hanne Alstrup Velure Leder Hanne Alstrup Velure ønsket velkommen og erklærte landsmøtet for åpnet.</p> <p><u>Landsmøtet traff følgende beslutning:</u> Jonas Andersen Sayed (ordfører Sokndal) og Berit Hundåla (ordfører Vefsn) velges til møteledere første dag.</p>	
2/2022	<p>Regjeringens politikk i utmarkssaker Statssekretær i Klima- og miljødepartementet Kjersti Bjørnstad redegjorde for regjeringens politikk i utmarkssaker.</p> <p><i>Naturavtalen</i> som ble undertegnet 19. desember 2022 skal følges opp i en Stortingsmelding med en handlingsplan. Statssekretæren mente at oppfølgingen av <i>Naturavtalen</i> må skje lokalt i kommunene. Statssekretæren inviterte til en forsterket dialog med USS om oppfølging av <i>Naturavtalen</i>.</p> <p>Statssekretæren redegjorde for arbeidet for bruk av arealregnskap i kommuneplanprosesser. Det ble vist til at kommunene kan utarbeide en kommuneplandel for naturmangfold. Det skal presenteres et første utkast til et naturregnskap i løpet av 2023.</p> <p>Statssekretæren forklarte at det jobbes med et forbud mot å bygge på myr, med mulighet for å dispensere.</p> <p>Norge ligger godt an til å oppfylle naturavtalens mål om 30 % vern, men det må sørges for et representativt vern – vi mangler vern i lavlandet og langs kysten. 275 områder er aktuelle for vern. Stortinget har satt et mål om vern av 10 % av skog. Vern av skog på privat grunn skal være frivilling. Statssekretæren understreket at aksept i lokaldemokratiet og kommunene er viktig i arbeidet med vern.</p> <p>Det er utfordringer knyttet til omfanget av utbygging av hytter. Hyttebygging bidrar til aktivitet og arbeidsplasser i kommunene, men innebærer samtidig arealendringer som bidrar til nedbygging av natur og utslipp av klimagasser. Miljødirektoratet har laget en <i>hytteveileder</i> for planlegging av fritidsboliger.</p> <p>Arbeidet med en stortingsmelding om tilstanden til villrein er i gang, og meldingen skal legges frem i 2024. Det har vært innspillsrunder med villreinkommunene.</p> <p>Følgende stilte spørsmål til statssekretæren:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ellen Schjøberg (Grane kommune)- Arnfinn Uthus (Elverum kommune)- Astrid Skomakerstuen (Dovre kommune)- Anders Vatle (Eidfjord kommune)- André Kristoffersen (Beiarn kommune)- Erik Sletten (Trysil kommune)- Steinar Kyrvestad (Valle kommune)	

118562-57/2023-04-13 Referatskall USS landsmøte

Utmarkskommunenes Sammenslutning

Akersgata 30, NO-0158 Oslo | Tel: (+47) 99 11 99 00
Org.nr.: 976 487 125 | Bankgiro: 5005 05 73742 | www.utmark.no

H.L

Sak	Tema	Ansvar
	<ul style="list-style-type: none"> - Trude Hoff (Inderøy kommune) - Arnodd Lillemark (Lierne kommune) - Benedikte Nes (Tokke kommune) <p>Bjørnstad svarte på spørsmålene.</p>	
3/2022	<p>USS mot 2030 Innlegg ved Stein Erik Stinessen, sekretariatet.</p> <p>Presentasjonen er vedlagt referatet.</p>	
4/2022	<p>Generalistkommuneutvalget Ola Helstad, kommunedirektør i Nordre Land og medlem av Generalistkommuneutvalget, gjennomgikk hovedpunktene i utvalgets utredning NOU 2023: 9.</p> <p>Presentasjonen er vedlagt referatet.</p>	
5/2022	<p>Hyttekommunene Tine Norman, leder av USS hyttenettverk «Hyttekommunene», presenterte USS hytteveileder.</p> <p>Veilederen ble overlevert landsmøtet, og ble samtidig lagt ut på hjemmesiden (Utmark.no) og sendt ut til medlemskommunene på høring.</p> <p>Høringsfrist 1. juni 2023.</p> <p>Presentasjonen er vedlagt referatet.</p> <p>Åseral kommune ble kåret til beste bærekraftige hyttekommune 2023. Prisen ble overlevert av juryen, representert ved Hanne Alstrup Velure.</p>	
6/2022	<p>Klimapolitikk, naturkrise, reinsdyr og det grønne skiftet. Hvor ble det av det kommunale selvstyret? Hanne Alstrup Velure innledet sesjonen.</p> <p>Caroline Lund fra sekretariatet holdt innlegg om arealforvaltning, politikk og juss.</p> <p>Espen Andreas Volden fra sekretariatet holdt innlegg om villrein.</p> <p>Caroline Lund fra sekretariatet holdt innlegg om fjellova.</p> <p>Chirsti Erichsen Hurlen fra sekretariatet holdt innlegg om vindkraft.</p> <p>Chirsti Erichsen Hurlen fra sekretariatet holdt innlegg om motorferdsel i utmark.</p> <p>Presentasjonene er vedlagt referatet.</p> <p>Følgende stilte spørsmål/la frem synspunkter på de presenterte emnene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - André Kristoffersen (Beiarn kommune) - Steinar Kyrvestad (Valle kommune) - Trude Hoff (Inderøy kommune) - Reidar Rødli (Lierne kommune) 	

Sak	Tema	Ansvar
	<ul style="list-style-type: none"> - Harald Lie (Hattfjelldal kommune) - Kjersti Kjenes (Meråker kommune) 	
7/2022	Kåseri v/Pål Knutsson Medhus Pål Knutsson Medhus holdt kåseri.	
8/2022	Fylkesmøter med valg Valgkomiteen v/Erik Unaas presenterte sitt arbeid og innstilling til valg av landsstyremedlemmer. Følgende fylker avholdt fylkesmøter med valg: Rogaland, Troms og Finnmark, Trøndelag, Vestfold og Telemark og Vestland	
Dag 2		
9/2022	Landsmøtesaker Leder Hanne Alstrup Velure åpnet landsmøtets andre dag. <u>Landsmøtet traff følgende beslutninger:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Innkalling og dagsorden godkjennes - Anders Vatie (ordfører Eidfjord kommune) og Bjørg Tveito Lundefaret (ordfører Nome kommune) velges til møteledere andre dag. - Harald Lie (ordfører Hattfjelldal) ble valgt til å underskrive protokollen fra landsmøtet. 	
10/2022	Årsmelding 2022 Leder Hanne Alstrup Velure redegjorde for hovedpunktene i årsmeldingen. <u>Vedtak:</u> Årsmeldingen for 2022 ble godkjent av landsmøtet.	
11/2022	Regnskap 2022 Nestleder Linda Døsen redegjorde for regnskapet for 2022. Reidar Rødli (Ordfører Lierne) tok ordet i saken og påpekte en skrivefeil i balanseregnskapet. Skrivefeilen blir rettet opp. <u>Vedtak:</u> Regnskapet ble enstemmig godkjent av landsmøtet.	
12/2022	Budsjett 2024 Fastsetting av lederhonorar og møtegodtgjørelse for landsstyremedlemmer Valgkomiteen redegjorde for sin innstilling til lederhonorar og møtegodtgjørelse. <u>Vedtak</u> Innstillingen til lederhonorar og møtegodtgjørelse ble enstemmig vedtatt. Nestleder Linda Døsen redegjorde for budsjettet for 2024.	

Sak	Tema	Ansvar
	<p><u>Vedtak:</u> Forslaget til budsjett for 2024 ble enstemmig vedtatt.</p>	
13/2022	<p>Forslag til vedtektsendringer Espen Andreas Volden fra sekretariatet orienterte om forslagene til vedtektsendringer.</p> <p><u>Landsmøtet vedtok følgende endringer i vedtektene enstemmig:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I vedtektene § 3 punkt 2 nr. 2 første setning erstattes «Landsstyret består av leder og to representanter fra hvert fylke, en kvinnelig og en mannlig representant» med «Landsstyret består av leder og én representant fra hvert stortingsvalgdistrikt hvor USS har medlem». 2. I vedtektene § 3 punkt 4 nr. 1 første setning erstattes «Valgkomiteen skal samordne valg på landsstyremedlem i de enkelte fylker slik at det nye landsstyret sikres en bred partipolitisk representasjon» med «Valgkomiteen skal samordne valg på landsstyremedlem i de enkelte fylker slik at det nye landsstyret sikres en best mulig kjønnsbalanse og en bred partipolitisk representasjon». 3. I vedtektene § 2 punkt 3 andre kulepunkt erstattes «Viken» med «Buskerud, Østfold, Akershus». 	
14/2022	<p>Valg av representant til valgkomiteen Valgkomiteen redegjorde for sitt forslag til nytt medlem i valgkomiteen.</p> <p><u>Vedtak:</u> Kari Anita Furunes (Meråker kommune) ble valgt til nytt medlem av valgkomiteen.</p>	
15/2022	<p>Presentasjon av landsstyret etter valgene i fylkesmøtene Valgkomiteen redegjorde for resultatet av valgene i fylkesvalgene.</p> <p>Det nye landsstyret ble presentert. Følgende ble valgt i fylkesvalgene i Rogaland, Troms og Finnmark, Trøndelag, Vestfold og Telemark og Vestland:</p> <p>Rogaland Medlem: Jonas Sayed Andersen, Sokndal kommune (KrF) Medlem: Anita Husøy Riskedal, Hjelmeland kommune (Sp)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vara: Øyvind Lovra Tveitane, Suldal kommune (Sp) 2. vara: Torbjørn Indrebø, Suldal kommune (KrF) 3. vara: Silje Sværen, Hjelmeland kommune (SV) <p>Troms og Finnmark Medlem: John Nystad, Karasjok kommune (Samef) Medlem: Elin Mathisen, Sør-Varanger kommune (SV)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vara: Tor Mikkola, Nordkapp kommune (BI) 2. vara: Martin Nymo, Målselv kommune (H) <p>Trøndelag Medlem: Isak Busch, Røros kommune (Ap) Medlem: Borgny Grande, Grong kommune (Sp)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vara: Elisabeth Hals, Oppdal kommune (V) 2. vara: Reidar Rødli, Lierne kommune (Ap) 3. vara: Trude Hoff, Inderøy kommune (Sp) 	

Sak	Tema	Ansvar
	<p>Vestfold og Telemark Medlem: Hans Kristian Lahus, Nome kommune (Sp) Medlem: Liv Sigrun N. Midtun, Vinje kommune (Sp)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vara: Benedikte Nes, Tokke kommune (MDG) 2. vara: Linda Thorstensen, Nome kommune (Ap) 3. vara: Nils Olav Hovde, Hjartdal (KrF) <p>Vestland Medlem: Audun Mo, Lærdal kommune (Ap) Medlem: Anne Lise Bleie, Eidfjord kommune (H)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vara: Jens Olav Holven, Ulvik kommune (Sp) 2. vara: Marianne Bugge, Luster kommune (Sp) 3. vara: Mariann N. Berge, Ullensvang kommune (Sp) <p>Ole Morten Balstad, Kari Vaage Gjuvsland, Bjørg Tveito Lundefaret og Ivar Kvalen fra landsstyret ble takket av.</p>	
16/2022	<p>Mineralkommunene og ny minerallov – NOU 2022: 8 Caroline Lund og Chirsti Erichsen Hurlen fra sekretariatet holdt innlegg om Mineralkommunene og ny minerallov – NOU 2022: 8.</p> <p>Presentasjonen er vedlagt referatet.</p> <p>Følgende stilte spørsmål/la frem synspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ellen Schjølberg (Grane kommune) - Ronny Borge (Fauske kommune) - Bjørg Tveito Lundefaret (Nome kommune) - Gudbrand Kvaal (Aurskog-Høland kommune) - Stein Erik Stinessen (sekretariatet) - Trude Hoff (Inderøy kommune) 	
17/2022	<p>USS Arbeidsprogram 2023/2024 Caroline Lund fra sekretariatet redegjorde for forslaget til arbeidsprogram, med prioriterte saker for USS i kommende år. Espen Andreas Volden fra sekretariatet redegjorde særskilt for arbeidet med rovvilt.</p> <p>Presentasjonen er vedlagt referatet.</p> <p>Ingen ba om ordet i saken.</p> <p><u>Vedtak:</u> Arbeidsprogrammet ble godkjent.</p>	
18/2022	<p>Kommunenes rolle for og i distriktsutvikling Statssekretær i Kommunal- og distriktsdepartementet Ole Gustav Narud og leder av USS Hanne Alstrup Velure samtalte om kommunenes rolle for og i distriktsutvikling. Stein Erik Stinessen fra sekretariatet ledet samtalen.</p> <p>Følgende stilte spørsmål til statssekretæren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rune Berg (Saltdal kommune) - Gudbrand Kvaal (Aurskog-Høland kommune) - Ellen Schjølberg (Grane kommune) 	

Sak	Tema	Ansvar
	<ul style="list-style-type: none"> - Steinar Kyrvestad (Valle kommune) - Caroline Lund (sekretariatet) 	
19/2022	<p>Resolusjon Stein Erik Stinessen fra sekretariatet redegjorde for forslaget til resolusjon.</p> <p>Følgende ga kommentarer til resolusjonen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Benedikte Nes (Tokke kommune) foreslo å endre andre avsnitt siste setning til: «Landsmøtet viser til at det er grunnleggende å ta vare på naturmangfoldet, men det er også viktig å ta vare på lokalsamfunn og deres sosiale og økonomiske utvikling». - Arnfinn Uthus (Elverum kommune) - Gudbrand Kvaal (Aurskog-Høland kommune) - Steinar Kyrvestad (Valle kommune) - Reidar Rødli (Lierne kommune) <p><u>Vedtatt:</u> <i>Endringsforslaget fra Benedikte Nes (Tokke kommune) fikk 7 stemmer, og ble ikke vedtatt.</i></p> <p>Følgende resolusjon ble vedtatt:</p> <p>1. Naturavtalen inngått av en rekke land 19. desember 2022 i Montreal, stiller strenge krav til økt arealvern og restaurering av ødelagt natur. Innen 2030 skal 30 prosent av alt land og 30 prosent av havområdene være underlagt vern, og 30 prosent av ødelagt natur skal restaureres. Uten kommunene som aktive medspillere vil det ikke være mulig å nå de vedtatte målene. Med halvparten av alt landareal beliggende i USS 102 medlemskommuner, bør USS delta direkte i de oppfølgingsprosesser regjeringen har igangsatt i samarbeid med KS. Landsmøtet i USS takker derfor ja til KLDs invitasjon om slik deltakelse og ser fram til arbeidet.. Landsmøtet ser med bekymring på den økte sektoriseringen i statsforvaltningen. Den kommer også til uttrykk i klimaavtalen og naturavtalen, hvor ambisiøse og knapt forenlige mål knytter seg til sektorer, og ikke til en samlet samfunnsutvikling. Landsmøtet viser til at like viktig som å ta vare på naturmangfoldet er det å ta vare på lokalsamfunn, og deres sosiale og økonomiske utvikling. Dette perspektivet må også tas inn i prosessene med naturavtalen.</p> <p>2. Villrein. Regjeringen har i regi av statsforvalterne igangsatt regionale prosesser med utarbeiding av tiltaksplaner i seks definerte villreinområder med uakseptabel status for villreinen. De aktuelle villreinområdene er hovedsakelig beliggende i USS- medlemskommuner. Regjeringen har allerede varslet nye restriksjoner av hensyn til villreinen, som åpenbart vil gripe inn i den kommunale arealplanmyndigheten. En rekke medlemskommuner har uttrykt misnøye med manglende involvering av berørte kommuner fra statsforvalteren. Landsmøtet ber klimaministeren sørge for at interesserte kommuner blir tettere involvert i pågående prosesser, blant annet i forbindelse med utarbeidingen av forslag til tiltaksplaner.</p> <p>3. Energikommisjonen har i sin rapport NOU 2023:3 klare og sterke anbefalinger om økt fornybar kraftproduksjon, økt nettutbygging, økt energieffektivisering – og med budskap om at alt haster. Kommisjonen understreker gjentatte ganger at det største hindret for å få gjennomført de strengt nødvendige utbyggingsprosjektene i tide, er mangel på tilslutning fra berørte kommuner. Både i kap. 1.9 og kap. 10.4.6 fremmer kommisjonen flere konkrete forslag til skatte- og konsesjonsregime for vindkraft på land og for økt vannkraftutbygging, som skal gi</p>	

Sak	Tema	Ansvar
	<p>vertskommunene nødvendige insentiver til å gi sin tilslutning til ytterligere inngrep i deres natur. Landsmøtet ber regjeringen så snart som mulig gjennomføre de endringer i skatte- og konsesjonsregimene som kommisjonen sterkt anbefaler. Som vår vannkraftshistorie har vist, kan fornybarpolitikken – og dermed det grønne skiftet- bare gjennomføres i samarbeid med og med tilslutning fra berørte kommuner. Når kommunene blir bedt om å avstå sine naturressurser til storsamfunnet, har de en legitim rett til å beholde en andel av verdiskapingen fra deres naturverdier, som også Energikommisjonen understreker.</p> <p>4. <u>Mineraler</u>. Det lokale selvstyret er avgjørende viktig for det grønne skiftet. USS mener at kommunenes myndighet som den primære arealforvalter også i saker om mineralutvinningstiltak må videreføres. Den foreslåtte rekkefølgebestemmelsen bør innføres. Landsmøtet krever at det lovfestes en rett for kommuner til kostnadsdekning for å sikre kompetanse og kapasitet etter modell fra vassdragsreguleringsloven § 13. Kommunene bør på samme måte som for vannkraft og vindkraft ha krav på en andel av verdiskapingen og en kompensasjon for de naturverdier som kommunene avstår til storsamfunnet.</p> <p>5. <u>Rovvilt</u>. Regjeringen må følge opp Hurdalsplattformen og Stortingets vedtatte rovviltpolitikk I regjeringserklæringen fremgår det at «det skal føres en mer restriktiv rovdyrpolitikk», og at de regionale rovviltnemndenes rolle skal styrkes ved at det «skal legges avgjørende vekt på nemndenes avgjørelser». Videre fremgår det at bestandsmålene skal følges opp, og at kvoter for lisensfelling skal tas ut i samsvar med vedtak – herunder gjennom mer effektiv lisensjakt på jerv, og at det skal gjennomføres bedre og sikrere telling av rovvilt. Regjeringen har nylig varslet at den har igangsatt et arbeid med å utrede en reduksjon av gjeldende bestandsmål for ulv og bjørn. USS har store forventninger til dette arbeidet</p> <p>Landsmøtet forventer at Regjeringen følger opp regjeringsplattformen om rovdyrpolitikk.</p> <p>Landsmøtet ber Regjeringen etablere et regime for forvaltning av ørn. Landsmøtet mener at dagens praksis når det gjelder tidspunkt for vedtak om lisensfelling av rovvilt er uholdbar. De siste års stansing av lisensfelling av ulv underbygger dette. Det er nødvendig med tidligere vedtak slik at forsøk på trenering i domstolene ikke medfører at forvaltningsordningen uthules. Landsmøtet forventer videre at Regjeringen sørger for en raskere behandling av saker om skadefelling og ekstraordinære uttak av rovvilt.</p> <p>Kommunene opplever en overstyring av lokale myndigheter, spesielt i arealsaker. USS er utålmodige på kommunenes vegne, og ber om at styringssignalene fra Hurdalsplattformen medfører reelle endringer i praktisk politikk!</p>	
20/2022	<p>Åpen post Ingen ba om ordet i saken.</p>	
21/2022	<p>Avslutning Leder Hanne Alstrup Velure hevet landsmøtet.</p>	

